28.03.2012 г. / 18:15:51

Истинската история

Комунистическия концлагер край Ловеч

Разказът на един българин оцелял в лагера на смъртта край Ловеч ("Слънчев бряг")

Кольо Колев е прекарал повече от година в лагера на смъртта „Слънчев бряг” край Ловеч, създаден от комунистите след 1944 г. Той е един от малкото оцелели страдалци, пратени в кариерата единствено за да бъдат „ликвидарани”. На много от техните досиета е написано „ЗН” - „завръщането нежелателно”. Това е изповедта на Кольо Колев - автентично свидетелство за едно от най-страшните престъпления в историята ни. И документ за терористичният характер на обществен строй, който се гордееше с това, „човек за човека е приятел и брат”. Свирепостта и садизмът на ловешките палачи вероятно биха възхитили и учителите им от НКВД.

В деня, когато убиха бай Иван Карадочев, оцелях по чудо. Работих с него в една група два или три месеца. Шахо го удари лошо с тоягата и той падна. Извиках, взех го в скута си. Бай Иван умря в ръцете ми. Тогава чух вик и в последния миг видях Шахо да замахва с прибора си за убиване. Това беше вързана за ръката му палка, за която със синджир бе окачена тънка стоманена лента около 20 см, изключително остра. Често ни показваше върху ръката си, че може да бръсне. С

едно движение я хващаше и убиваше с нея. Ако стигне врат, човекът умираше на място, ако пък докачи нечий гръб, раната е до костта. Хората умираха от загуба на кръв или раните гноясваха и се пълнеха с червеи. И в онзи ден, когато сълзи течаха от очите ми, Божидар извика силно „Бате-е!” Погледнах - лентата свисти към главата ми. Отдръпнах се инстиктивно назад и както бях приклекнал, ножът направи две дълбоки рани-на ръката и крака ми. Белезите и сега стоят. Шахо щеше да ме довърши, но в тоя момент Газдов го извика долу при бараките за „нещо важно”. Това означаваше, че са дошли нови хора и има работа за него. Бяха две момичета и едно момче от Бургас. Обвинили ги, че чакат с къси поли на кея да дойдат американските моряци с кораби. Цяла нощ се гавриха с тримата. Цяла нощ се чуваха страшни викове, макар че им запушваха устата. Колко са били изнасилванията, никой не знае. Сутринта момчето беше мъртво, а момичета с разкъсани дрехи, разчорлени и окървавени, ги изкараха от помещението на началниците.

Убийствата ставаха по всевъзможни начини:
Жените живееха в другото крило на лагера. Работеха заедно с нас същата работа. И тях ги биеха постоянно. Гавреха се, завираха им неща, където не трябва. Вечер някои ги водеха до бъчвите с вода, Ръжгева или Куна им поливаха да се измият от кръста надолу и ги вкарваха в канцеларите. Изнасилваха ги постоянно, те не смееха да протестират. Защото иначе ги чакаше смърт. Беше много страшно. Ръцете ни бяха кървящи рани. Товарехме камъните с голи ръце. Вечер спяхме като застреляни. Мнозина стенеха от болки. Понякога някой викаше, че минава змия или смок - по скалите ги има много, а в спалното дъските са през пръст разстояние. Ходехме по нужда в една кофа, но най-непоносима бе миризмата на гной и пот. Сутрин миришеше на мърша. През лятото беше непоносимо горещо. Камъните се нагряваха, ако счупиш яйце

към обяд, пече се за 5 минути. Есента скалите изстиваха и сутрин беше много студено, но само докато стигнем кариерата. Работехме сутрин от 6 до тъмно. Не усещахме студа, защото бяхме потни дори през най-големите студове през зимата. Пот и кръв се лееха непрекъснато. Мирчо Спасов искаше „много, много работа”. Свободно време нямахме. Докараха едно момче от Гложене, сираче. Докато разбера, че е земляк, го убиха. Най-близък ми беше Божидар от София, дошъл 4 дни преди мен и останал до разтурянето на лагера. Имаше много опити за бягство, но все неуспешни. Бегълците ги убиваха или на място, или пред нас за назидание. Ако циганинът, който ни броеше, сбърка, първата редица ляга и бият да кажат къде са избягалите. Той бъркаше нарочно. Понякога отделяха група от 20-30 души за работа на вилата на БКП на хълма. Носехме камък, желязо, вода, цимент - палат, построен с робски труд. Благо или някой от циганите слагаше пръчка на пътеката и трябва да я прескочиш с камъка. Който закачи пръчката, беше пребиван веднага. Ако стане, продължава, ако не може-доубиваха го.

Полуживи ги захвърляха в „моргата”и като издъхнат - с другите убити към Белене с газката.Дажбата за 24 часа беше 260 грама стар черен хляб. Чер като рингова тухла. Даваха някакво подобие на чай сутрин и вечер. Организмът има нужда от течности. Понякога даваха супа от рибени глави, но вече почнали да се разлагат,

смърдяха. Виждал съм хора да късат трева и листа и казваха: „Аз колкото да си разквася устата.” Но гълтаха. Вода пиехме от бурета, които никога не се миеха, а само доливаха. На дъното им имаше тиня, мръсотия. Вода на кариерата нямаше. Ходехме по нужда в дървена тоалетна, но никой не смееше да се заседи много. Застреляха или заклаха няколко, както са клекнали.

Помня две момчета - дали бяха македончета, не знам, викахме им сръбчета. Мичо избяга, но го хванаха. Убиха го много мъчително. В съзнанието ми се е запечатала датата 19 юли. Бяха сложили взривове и накараха двайсетина души да палят фитилите. Фитилите били много къси. В един момент цялата група се взриви. Тела, глави, крака и скали се разхвърчаха навсякъде. Две-три минути след това се издаде заповед „да се събере мършата в газката”. И ни накараха да „почистим”. Касапница. Хващаш ръка, тя още трепери, вземаш крак, той топъл. На друго място - черва. Лошо ми става и сега, като се сетя за 19 юли 1959 г. Някои тръгнаха да бягат, но милиционерите стреляха от скалите. Застреляха няколко души. Средно в лагера имаше по 240-250 души. Много новопристигнали не издържаха първия побой, припадаха или пък ги убиваха на място.
Предатели между нас нямаше, сигурен съм. Ние не говорехме помежду си - нямахме право. Имаше заповед да говорим високо. Когато говориш с някого, трябва да се чува поне на 25-30 м. Ако поискаш нещо - чук, инструмент - и охраната прецени, че не е чула, това означава, че след секунди говорещият и тези, които слушат, ще са мъртви. Това е закон. Научавахме само по едно име и откъде е - Стефан от Враца, Сашо Сладура. Помня го, не видях как го убиха. Казаха, че бил голям музикант. Там имаше само високообразовани и културни хора - заплахата за „мирния комунизъм”.Имаше адвокати, народни представители и др. Никола от София го

изпратили, защото говорил с чужденци в хотел „България”. Имаше хора на 40, на 50, на 58 години. Те не издържаха. Гноясалите и червясали рани бай Георги - фелшерът, лекуваше по два начина. Или караше някой по-млад да уринира върху раната, или с обелени клечки човъркаше и изкарваше червеите. Всеки болен беше обречен. Веднъж един човек скочи от силозите. Искаше да избяга с тръгващия влак, но падна на релсите и вагонът мина през краката му. Закараха го в болницата, след два часа го докараха с ампутирани крака. Хвърлиха го в „моргата” зад тоалетната и той умря в страшни мъки. Беше жив между трупове, молеше за вода, стенеше. Спомням си и Данчо от Пловдивско. Останали му две банкноти по 25 лева - тогава имаше такива - и той решил на 19 януари, Йордановден, да почерпи за рожденен и имен ден, правеше 24 години. Помолил един старшина да купи с парите лукчета, но милиционерът го предаде. Газдов го извика пред строя. Вързаха го за кол с вдигнати ръце. Беше в ученическа гимнастьорка, дрехата се вдигна една педя нагоре и оголи тялото му. Беше много студено, 15° под нулата. Газдов нареди на всеки два часа да го заливат с вода. При всяка кофа му казваха: „Знаеш ли, че за имен и рожден ден се полива за здраве?” Два дена остана на кола и не спряха да го поливат. На третия Газдов дойде като рицар на кон в кариерата и влачеше Данчо, завързан с въже за седлото. Беше още жив, покрит с лед. Събраха ни да го видим. „Има ли други желаещи да празнуват?” Данчо изстена само: „Братя... аз... си... отивааам...”. И издъхна. Докараха едно момче от Габрово, родителите му били големци, пратили го да го сплашат. Имаше самочувствие, но още на третия ден го убиха. След няколко дни го потърсиха. Първо казали, че го няма, после че тръгнал да бяга. Накараха няколко души да съберат пръст и да сложат кръст от две клечки. Но майката усети с инстинкта си, че я лъжат. Разрови пръстта и разбра, че няма гроб. Ние не знаехме тогава, че телата, откарвани в Белене, са заравяни

плитко и разкъсвани от настървените на мърша прасета.

Гледах по-късно поне 20 пъти филма „Спартак”, който започва с робски труд в кариера. Той не се доближава и малко до ужаса в нашия лагер, но все плачех.

Вагонетките се бутаха по релси на 150-200 м. Гледаш да свършиш нито първи, нито последен. Защото група, която три пъти стане първа, се разформирова. Включваха в нея болен или осакатен. Ще го кажа открито - той не е полезен. Той е в тежест на другите, които карат нормата, а при неизпълнение - следва смърт. Докато бях там, убиха може би 1000 души. Не съм ги броил, но не са по-малко от 800. И това е само за една година.

Когато днес ме карат да кажа или напиша нещо, то е само едно: „Никога, никога човешко насилие!”
Като отидох на първото честване на 12 април 1990, направих няколко крачки и припаднах. Така припадаха всички оцелели. Там видях Божидар и Надя Дункин, тя ми беше като сестричка. Само ридахме на раменете си.
Тогава Васко от Струмяни се обади: „Другарю полковник (той беше полковник тогава), защо сме тук без съд и присъда, защо нямаме право да пишем и получаваме писма?” Мирчо Спасов каза: „Вие сте събрани не за да изтърпявате наказание, не да оцелявате, а за физическо и стерилно унищожаване, защото сте зародишът на гнилия американски капитализъм.” И ако някой мислел, че може да стане птичка и прехвръкне през телените мрежи, той тутакси щял да стане герак, който нямало да позволи и перушинка да излети. Тогава набелязаха момчето. След една седмица Васко вече го нямаше. За мен най-виновни са Мирчо Спасов и партията. Казал, че било повеля на партията и трябвало да си храни децата. Но това бяха изроди, жадни за власт, да колят и да бесят.Днес ми тежи, че няколко души загинаха заради мен. Преди да вляза,

тренирах борба. Когато Ловеч стана окръг, нямало състезател в категорията ми и ме потърсили за състезание. Надзирателите разбрали, че ще вземат някакъв борец, и убиха няколко по-едри и здрави мъже. Не знаели кой е, аз бях 40 кила. Една сутрин видях, че идват за мен и се разтреперах. Казах на Божидар, че се свърши, днес ще ме убият. Той прошепна да не се боя. После Газдов ме извика. Отидох, той замахна с тоягата. Като паднах, стъпи на главата ми и ухото ми се разпра в камъните. И тогава чух вик: „Стигааа!” Той отпусна тоягата и ми каза: „Ако се върнеш, няма да осъмнеш, ако осъмнеш, няма да замръкнеш.” Излязох, паднах на шосето, взех две шепи пръст и я целунах. Пазя я и сега.

Мирчо Спасов е български политик от БКП, заместник вътрешен министър в НРБ. Като един от най-близките сподвижници на Тодор Живков, организира и ръководи лагерите край Ловеч и Скравена, ръководил контрабандни канали и отговорен за източването на милиони левове от служба „Културно наследство“ към Министерството на външните работи. В хода на разследването на престъпленията в лагера в Ловеч, всички от ръководството на лагера свидетелстват, че писмени заповеди никога не са давани, а е действано единствено по устни указания от Мирчо Спасов. Той оправдава затварянето в лагери на хора без съд и присъда като „борба с гнилия американски капитализъм“, зародиша на който били хората, затворени в лагера, които да бъдат подложени на „физическо и стерилно унищожаване“

През 1990, за извършените зверства край лагера в Ловеч, Спасов е изключен от БСП, а тогавашният президент Петър Младенов му отнема генералското звание . Срещу Спасов и

ръководството на лагера в Ловеч е повдигнато разследване, от тогавашния главен прокурор Иван Татарчев. Спасов прави самопризнания, като оправдава действията си с копиране на опита на съветските другари. На 8 юни 1993 е даден ход на делото, на когато лично Иван Татарчев пледира за смъртни присъди. Спасов умира един месец след началото на делото, в дома си, където е под домашен арест.

---

buditeli.info © 2017